

N:o 155.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 21 maj 1906.
— — — — Andra Kammaren den 21 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen i anledning af Kungl. Maj:ts proposition om anslag till påbörjande af en kraftstationsanläggning vid Trollhättan samt angående uppgörelser med enskilda vattenverksägare därstädes m. m.

(Statsutskottets utlåtande n:o 125.)

Till Konungen.

I en den 20 nästlidne april till Riksdagen aflåten proposition (n:o 130) har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande af propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen besluta:

1:o) att en kraftstation för tillgodogörande af den staten tillhöriga vattenkraften i Trollhätte strömmar skall anläggas;

2:o) att till påbörjande af den för samma kraftstation erforderliga kraftkanalen, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det af styrelsen för Trollhätte kanal- och vattenverk framlagda, med ritning n:o 2 betecknade förslag, mellan de å ritningen med A och B betecknade punkter anvisa ett belopp af 750,000 kronor;

3:o) att godkänna och antaga det framlagda, den 13 mars 1906 upprättade aftalet med Trollhättans elektriska kraftaktiebolag angående

förvärf för 2,500,000 kronor och öfriga villkor åt Eders Kungl. Maj:t och kronan af alla samma bolag tillhöriga, inom Vassända-Naglums och Trollhättans socknar belägna fastigheter jämte vatten- och fiskerätt, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att i aftalet vidtaga de formella ändringar, som kunna finnas påkallade;

4:o) att likaledes godkänna och antaga det med ingenjören E. Stridsberg den 23 mars 1906 ingångna aftal A angående förvärf af Stridsberg tillhörig vattenrätt i Trollhätte strömmar m. m. med rätt för Eders Kungl. Maj:t att i aftalet vidtaga de formella ändringar, som kunna finnas påkallade;

5:o) att godkänna och antaga det med Trollhättans pappersbruksaktiebolag den 23 mars 1906 ingångna aftal A angående förvärf af den bolaget tillkommande vattenrätt i Trollhätte strömmar m. m., med rätt för Eders Kungl. Maj:t att i aftalet vidtaga de formella ändringar, som kunna finnas påkallade;

6:o) att bemyndiga riksgäldskontoret att på rekvisition tillhandahålla Eders Kungl. Maj:t de medel, tillhoppa 3,250,000 kronor, som erfordras för kraftkanalens påbörjande och fullgörande af likviden till Trollhättans elektriska kraftaktiebolag; och

7:o) att medgifva, att de fastigheter med vatten- och fiskerätt, hvilka, vid bifall till hvad under mom. 3, 4 och 5 föreslagits, af Eders Kungl. Maj:t och kronan förvärfvas, må ställas under förvaltning af styrelsen för Trollhätte kanal- och vattenverk.

Det är uppenbarligen af stor vikt, att den betydande vattenkraft, hvaröfver staten vid Trollhättan kan förfoga, snarast möjligt varder tillgodogjord; och det torde icke kunna råda tvekan om att ett sådant tillgodogörande bäst bör ske på det sätt, att staten anlägger en kraftstation, hvarifrån för skäligt pris elektrisk kraft tillhandahålles för industriens, kommunikationsväsendets och näringarnas behof. Staten kan härigenom bereda sig en direkt inkomst till afsevärdt belopp, och af än större betydelse för det allmänna är utan tvifvel den national-ekonomiska vinsten af att Trollhättekraften ställes i industriens tjänst såsom en mäktig häfstång för dess utveckling. Med klar uppfattning af att hvarje uppskof medför en betydande förlust såväl för staten såsom producent som ock för industrien såsom konsument af den elektriska kraften, har styrelsen för Trollhätte kanal- och vattenverk hos Eders Kungl. Maj:t gjort hemställan om vidtagande af åtgärder för att befordra ett skyndsamt och ändamålsenligt förverkligande af kraftuttagningen. De förslag, Eders Kungl. Maj:t med anslutning till denna styrelsens framställning nu gjort till Riksdagen, synas Riksdagen vara

väl grundade. Dessa förslag afse dels anvisande af medel för att arbetena å den för kraftstationen erforderliga kraftkanalen må kunna ofördröjligen påbörjas å den del af kanalen, hvars sträckning under alla förhållanden kan anses vara gifven, dels ock godkännande af uppgjorda förslag till aftal, hvarigenom staten skulle från enskilda förvärfva den dem tillkommande vattenrätten i Trollhätte strömmar äfvensom vissa vid fallen belägna jordområden m. m. De sväfvande tvisterna om vattenrätten i fallen skulle härigenom på en gång afvecklas och staten kunna för den blifvande kraftstationen disponera hela den tillgängliga vattenkraften i Trollhätte strömmar, hvilket för kraftens tillgodogörande på ett ändamålsenligt och fullständigt sätt är af väsentlig betydelse. Af mycket stort värde är ock enligt Riksdagens mening, att staten genom dessa uppgörelser vinner full trygghet att nu och i framtiden kunna utan fara för rättsliga förvecklingar vidtaga alla erforderliga anordningar för tillvaratagande af ej blott den nuvarande vattenkraften vid Trollhättan, utan äfven den ökade vattentillgång, som där kan vinnas genom reglering af Väneren. Såväl i kanalstyrelsens framställning som i statsrådsprotokollet har på ett, som det synes Riksdagen, öfvertygande sätt blifvit ådagalagdt, att de fördelar, staten i särskilda hänseenden skulle vinna genom de ifrågasatta aftalen, icke kunna anses vara för högt betalda med den godtgörelse, som enligt aftalen därför skulle lämnas.

På ofvan anförda skäl och med stöd af den omfattande utredning, som i ärendet blifvit förebragt, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, beslutat:

1:o) att en kraftstation för tillgodogörande af den staten tillhöriga vattenkraften i Trollhätte strömmar skall anläggas;

2:o) att till påbörjande af den för samma kraftstation erforderliga kraftkanalen, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det af styrelsen för Trollhätte kanal- och vattenverk framlagda, med ritning n:o 2 betecknade förslag, mellan de å ritningen med A och B betecknade punkter anvisa ett belopp af 750,000 kronor;

3:o) att godkänna och antaga det framlagda, den 13 mars 1906 upprättade aftalet med Trollhättans elektriska kraftaktiebolag angående förvärf för 2,500,000 kronor och öfriga villkor åt Eders Kungl. Maj:t och kronan af alla samma bolag tillhöriga, inom Vassända-Naglums och Trollhättans socknar belägna fastigheter jämte vatten- och fiskerätt, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att i aftalet vidtaga de formella ändringar, som kunna finnas påkallade.

4:o) att likaledes godkänna och antaga det med ingenjören E. Stridsberg den 23 mars 1906 ingångna aftal A angående förvärf af Stridsberg tillhörig vattenrätt i Trollhätte strömmar m. m., med rätt för Eders Kungl. Maj:t att i aftalet vidtaga de formella ändringar, som kunna finnas påkallade;

5:o) att godkänna och antaga det med Trollhättans pappersbruksaktiebolag den 23 mars 1906 ingångna aftal A angående förvärf af den bolaget tillkommande vattenrätt i Trollhätte strömmar m. m., med rätt för Eders Kungl. Maj:t att i aftalet vidtaga de formella ändringar, som kunna finnas påkallade;

6:o) att bemyndiga riksgäldskontoret att på rekvisition tillhandahålla Eders Kungl. Maj:t de medel, tillhoppa 3,250,000 kronor, som erfordras för kraftkanalens påbörjande och fullgörande af likviden till Trollhättans elektriska kraftaktiebolag; och

7:o) att medgifva, att de fastigheter med vatten- och fiskerätt, hvilka, i följd af Riksdagens under mom. 3, 4 och 5 här ofvan angifna beslut, förvärfvas af Eders Kungl. Maj:t och kronan, må ställas under förvaltning af styrelsen för Trollhätte kanal- och vattenverk.

Stockholm den 21 maj 1906.

Med undersätlig vördnad.
